

Γιά τον σεφερικό χαρακτηρισμό του ύφους ο ρόλος της γλώσσας είναι πρωταρχικός. Ο Κορνάρος είναι κλασικό παράδειγμα συγκεκριμένου ύφους, γιατί το κύριο χαρακτηριστικό του είναι η εκφραστική διαύγεια, που προφέρεται από τον άρμονικό συντονισμό της ευσυνείδησής του με το ποιητικό του ρήμα.

(Νάσος Βαγενάς, Ο ποιητής και ο χορευτής, Αθήνα, 1979, σ. 29).

Παραθέτω και τήν κρίση του Ίωάννη Δονά Πασχάλη, που είναι σημαντική, γιατί προηγείται κατά τριάντα περίπου χρόνια, της απορριπτικής κρίσης του Κοραή:

Μάθε, ο έββα, τήν νέαν γλώσσαν τής Ελλάδος, ήτις παρὰ χωρεί δλίγον και δυνάμει και χαριεντισμοῦ τῆ παλαιᾷ τῶν πατέρων μας και θέλει ἀναγινώσκει ἐν ἠρωϊκῶν ποιήμα λεγόμενον «Ερωτόκριτος», ὅπου δέν παραχωρεῖ τῆ «Ἱερουσαλήμ ἐλευθερωθεῖσα» μήτε τῷ «Ἐμμανεῖ Ὀρλάνδῳ» μήτε τοῖς ἀποκόμμασι τοῖς πλέον ὀραίοις τοῦ Βιργιλίου.

Ἐπιστολή ἀπολογητική ἐνός μαρκίανος Φραγκίσκου Ἀλβεργάτου Καπακέλλου [Ἰωάννη Δονά Πασχάλη] κατά τῆς ἐπιστολῆς τοῦ κύριου ἑββα Κομπανγάνου [...] μεταπεφρασμένη ἐκ τῆς ἰταλικῆς γλώσσης εἰς τό ἀπλο-ἑλληνικόν, Ἐνετίῃσι, 1802, σ. 123. (Τό πρωτότυπο: Lettera di un marchese Francesco Albergati Capacelli [...] Λιψία, 1773).

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ

ἀγαθηνά, ἀγάλια, γαληνά, σιγά, ἤ- ρεμα.	ἀκομή, ἀκόμη.
ἀγαπτερός, φιλικός.	ἀκριβός, πολύτιμος, ἀγαπητός, φι- λάργυρος.
ἀγγιχτος, ἄθικτος.	ἀκριμάττος, ἀναμάρτητος.
ἀγκουσα, ἄγκος, ἀγωνία.	ἀκρόκαλος, καλούτσικος.
ἀγκουσαῖα, -ομαι, στενοχωριέμαι.	ἀκρόμακρα, λίγο μακριά.
ἀγνωστος, ἀνόητος, χωρίς γνώ- ση.	ἀκρομεγαλώνια, σχεδόν ἐνηλικιώ- νομαι.
ἀγουρος, νέος.	ἀκροστενόμοι, σταματῶ γιά λίγο.
ἀγγριμι, κρητική αἰγανός.	ἀλάβωτος, ἀπλήγωτος.
ἀγροικῶ, ἐνωῶ, ἀκούω.	ἀλάργο, μακριά.
ἀδεια, ἀδειά, εὐρυχωρία, κενό, εὐ- καιρία.	ἀλαφραίνω, -όνω, ἀνακουφίζω, -ομαι.
ἀδειάζω, κάνω τόπο σέ κάποιον.	ἀλάφρωσι, ἀνακούφισι.
ἀδιαφύρετα, χωρίς κέρδος.	ἀληθεύω, πραγματοποιούμαι.
ἀδοντιά, σημάδι ἀπό χτύπημα στή λεπίδα, «δόντι», ἐγκοπή.	ἀλλαγμα, ἄλλαγή, μεταβολή.
ἀδυνατός, δυνατός.	ἀλλαξιά, ἄλλαγή, ἀνταλλαγή.
ἀζάπης, νέος, φιλική προσφώνησι «κατημένε».	ἀλληλωσ, ὁ ἕνας στόν ἄλλον.
ἀζήνανη, ἀπάτη, δόλος.	ἀλογάτης, ἵπποκόμιος.
ἀθάλη, στάχτη.	ἀμάλατος, ἄδολος, ἄγνος, καθαρός.
ἀθβολή, δουλία, μνεία.	ἀμασκάλη, μασκάλη.
ἄθος, στάχτη.	ἄμα, πῆγαινε.
ἄθος, ἄθός, ἄνθος.	ἄμέ, ἀμή, ἀλλά.
ἀκατάλειωτος, ἀπαρασάλευτος.	ἀμιράς, ἄρχοντας (φιλική προσφώ- νησι).
ἀκάτεχος, πού δέν ξέρει.	ἀμμάτι, μῆτι.
ἀκλουθῶ, ἀκολουθῶ.	ἀμόσῳ, ἄορ. ἤμονοα, ἤμονοα, ὄρ- κίζομαι.

Ὅσα ρήματα σημειώνονται μέ ἄσπερίσκο δέν ἀπαντοῦν στόν ἐνε-
στάτο.

- άμοιαστος, άποπος, άταίριαστος.
 άμποδίξω, έμποδίξω.
 άμπόθω, άποθώ.
 άμπωσταί, σπρωξίμο.
 άναβλάμμα, βλάμμα.
 άνακαλιώ, χαιρόμαι.
 άναγκάζω, στενοχορώ.
 άνάγκη, στενοχωρία.
 άναδακρυώνω, δακρύζω.
 άνάδα, άπέναντι.
 άνάδοση, ύγρασία, τό ύγρό στοι-
 χείο.
 άναθιβάνω, διηγούμαι, άναφέρω.
 άναθιβολεύομαι, γίνομαι άντικεί-
 μενο λόγω, συζητούμαι.
 άνακάτωμα -ομός, τρωγή.
 άνακρέμωσι, άνομβρία.
 άναλαβαίω, άναλαμπάω, άνάβω.
 άναλιγώνω, λειώνω.
 άναμνείζω, ύπενθυμίζω, θυμίζω
 και φροντίζω για κάτι.
 άναμυροδώνω, μολύνω, ρυπαίνω.
 άνατρανίζω, ύψώνω το βλάμμα, κοι-
 τάζω.
 άναπατημός, άνάπαυση.
 άναπεύγω, άορ. άνεπέτηκα, άναπαύω.
 άναπνίξ, άναπνοή.
 άναρριμιά, κίνηση του κορμιού.
 άναρωτώ, άνακρίνω.
 άνασταλά, ξεριζώνω.
 άναχασκίζω, άνοίγω τό στόμα.
 άναχεναρώνω, όρθώνομαι (για τρί-
 γω (ζών)).
 άναχολακίζω, βράζω.
 άναχώνω, ξεχώνω.
 άνέ, άνέν, άν έν και, άν.
 άνεγελώ, περιπαίζω.
 άνεγνωσιαστος, άνεγνωσις, άμέρι-
 μνος.

- φροτιά).
 άξοπίσω, πίσω, έπειτα.
 άξος, άξομένος, άξιος, ίκανός.
 άξώνω, κάνω κάποιον άξιο.
 άπακώω, ύπακώω.
 άπαλαίνω, γίνομαι άπαλός, μαλα-
 κός.
 άπαντήγω, συναντώ.
 άπαντογή, άναμονή.
 άπανωγραμμένη, «τά ώς άνω».
 άπαρθινός, άληθινός.
 άπατά, άκριβώς, -ός, έαυτός.
 άπέις, άπέσι, άπέσις, άφού.
 άπλογά, άπόκριση.
 άπλογιάζω, άποκρίνομαι, δίδω ά-
 δεια για άνεχώρηση.
 άπλογοῦμαι, άποκρίνομαι.
 άπό, ό ρήγας άπ τ' άμάξι, που έχει
 σύμβολο τό άμάξι.
 άποβγάνω, διαχγω.
 * άποβλέπω, άορ. άπόδα (άποείδα),
 τέλειωσα μια σκέψη, είδα ό,τι
 είχα να δω.
 άπόγι, πρσινό κρύο.
 άπογλακά, καταδιώκω.
 άποδευτού, άπό αυτό.
 άποδεκεί, άπό εκεί.
 άποδεκά, άπό εδω.
 άποδέχομαι, ύποδέχομαι.
 * άποδιαντρέπομαι, άορ. άποδιαν-
 τράπηκα, άποβάλλω τη ντρο-
 πή.
 άποδιαφωτίζε, άπρόσ., χαράζει,
 βγαίνει τό πρώτο φως της με-
 ρας.
 άποδίω, καταντώ.
 άπόδομα, πλ.θ. -ατα, κατάντημα.
 άποθαίνω, πεθαίνω, σπανιότερα:
 σκωτώνω.
- άποκαμαρώνω, θανατώ.
 άποκαπαθώ, άπό κάτω.
 άπόκει, άπόκει, έπειτα.
 άποκλαμός, πλόκομος, διακλάδω-
 ση.
 άπόκοτος, κοντός.
 άποκοτιά, παράτολμο θάρρος.
 άπόκοτος, παράτολμώ.
 άποκοτώ, άποτολμώ.
 άποκουμπώ, άκουμπώ.
 άπόκουφος, άπόκρυφος.
 άποκρι(γ)αίνω, γίνομαι κρύος, πα-
 γώνω.
 άπολιγαίνω, λιγοστεύω, άδυνατί-
 ζω.
 άπολιγού, άπό λίγο, σπάνια.
 άπολογίζω, καταλήγω σε μια άπό-
 φραση και παύω νά σκέπτομαι.
 άπολπίζομαι, άπελπίζω.
 άπολυταρώ, άορ. έπολυτάρξει, πέ-
 τώ κάτι περιφρονητικά.
 άπομιλά, άορ. άπόπα, τελειώνω τό
 λόγο.
 άπομοιάρης, ύπόλοπος.
 άπομονετικός, ύπομονητικός.
 άπομονή, ύπομονή.
 άπονεκρώνω, νεκρώνομαι.
 άπόνεμα, πλ.θ. -ατα, άπειλές.
 άπονούμαι, άπειλώ.
 άπέξερως, ξερός.
 άποπανωθιά, άπό πάνω.
 άπορίχομαι, έγκαταλείπω τόν έ-
 αυτό μου.
 άποσάζομαι, φτιάνομαι, στολίζο-
 μαι.
 Άποσπερίτης, ό πλανήτης "Εσπε-
 ρος, ή Αφροδίτη, τό βραδυνό
 άστρο.
 άποσπέρα, άποσπερνή, βράδι.

ἀπόσταν, ἀποδῶταν, ἀποτάν, ἀφόντου,
ἀποστολάτορας, ἀγγελιαφόρος,
ἀποσυννεφισμένοις, μεταφ., σκεπτικός,
ἀποσώνω, συμπληρώνω.
ἀποπαχιά, την επομένη μέρα.
ἀποφασίζω, παίρνω απόφαση και την ανακοινώνω.
ἀποφεντεύγω, εξουσιάζω.
ἀποροβερίζω, απειλώ.
ἀπορρύσσω, ξεραίνωμαι, στερεώνω.
ἀπόφρασμα, πλῆθ. -ατα, στόλισμα γυναικείας.
ἀποχλωμαίνω, χλωμαίζω.
ἀπόφωστος, κρυφός.
ἀπραγος, χωρίς πείρα.
ἀπύρι, θειάφι.
ἀραμάδα, σχισμή.
ἀράσσω, δημό.
ἀργαντή, βραδεία.
ἀργυρός, άσημένιος.
ἀρετή, δεξιότητα.
ἀρθούνι, ρουθούνι.
ἀρίφηντος, αναρίθμητος.
ἀρμάρι, ντουλάπι.
ἀρματα, όπλα, -ώνω, όπλιζω, -οσιά, πανοπλία.
ἀρμενα, πανιά καραβιού, -ίζω, ταξιδεύω μέ πανιά.
ἀρμηνηιά, -εμα, όδηγία, συμβουλή, -εύγω, συμβουλεύω.
ἀρνεύω, ειρηνεύω, ήσυχάζω.
ἀρραοστάρης, άρρωστος.
άρτυμένος, άλατισμένος, έμπλουτισμένος.
ἀρχινίζω, αρχίζω.
ἀσβολωμένος, σκοτεινός, δυστυχισμένος.

ἀσκημάδι, άσκήμια, έλάττωμα ή-θικός.
άσκημος, παρεμορφωμένος.
άσκιά, σκιά.
άσούσιμος, άγνωριστος.
άσπριά, άσπρίλα.
άστηθι, στήθος.
άστρικό, άστερισμός που έπίδρα στή ζωή.
άστροπελέκι, κεραυνός.
άσφαλα, άσφαλός.
άτιε(ς), έπιτατικό: άκόμη και.
άτονιάρω, άτονώ, άδρανώ.
άτσάλι, σίδερο ειδικής επεξεργασίας.
άτσιλιά, άκαθαρόσια.
άτσολος, άκατάστατος, βρώμικος.
άτνυος, ήθικά έλλιπής, δειλός.
Αύγερνός, πραινώ άστρο, Έωσφόρος.
αυτέινος, αυτός.
άφαντος, άσημαντος, άταιριαστος.
άφεντεύγω, εξουσιάζω.
άφέντης, γεν. άφεντός, άρχοντας, πατέρας.
άφεντιά, άρχοντιά, ή άφεντιά σου, σύ.
άφεντόπουλος, θηλ. -ούλα, πριγκίπας.
άφέντρα, κυρία.
άφρι, άφρι, άφρισε, άφ.
άφνίδα, ξαφνικά.
άφάρεση, δυοψία.
άφορμάρα, άφορμή, άφορμηση, τρέλα.
άφορμάρης, θηλ. -αρά, τρέλος.
άφορμίζω, τρελαίνω, τρελαίνωμαι.
άφορούμαι, υποψιάζωμαι.
άφουκροδύμαι, άκροάζωμαι.

άφουσα, έξαψη.
άφροκοπώ, άφρίζω.
άφτω, άνάβω.
άψηριστος, άσημαντος, άταιριαστος.
βαβούρα, βοή, θόρυβος, -ίζω, θορυβώ.
βαριά, έπίρ. βαριά.
βαραινάω, χειροτερεύω, στενοχωριέμαι, παραπονιέμαι, μνησικαχώ.
βάρεμα, δυσαρέσκεια, χειρότερομα άρρώστου.
βαρίσκα, άόρ. έβάρηκα, χτυπώ, πληγώνω, -ομαι.
βαρόκαρδος, στενοχωρημένος.
βάρως, στενοχωρία.
βάσανο, εις βάσανά σου, άλιμονό σου.
βασλεύγω, έξουσιάζω.
βασυλιός, βασυλιά, -ίκα, βασυλεία.
βαστάγι, σκονιά, κορδάνι.
βαστώ, υπομένο.
βασφή, έμβάπτιση του πυρακτωμένου σίδερου στό νερό για να σφιξει.
βεργίζι, κόκκινος.
βερόνι, βελός.
βιά, βία, γρηγοράδα.
βιγλάτορας, φύλακας.
βιγλίζω, φρουρώ, παρατηρώ.
βιδός, περιουσία.
βιαβαρός, έπίθετο για μέρος του σώματος που μπορεί να χτυπηθεί έπικίνδυνα.
βιάψωμο, βλάβη.
βιλεπότορας, φύλακας.
βιλέπηση, φρουρίηση.
βιλέπω, άόρ. έβλεπῶ, προστ. βλέπεσε, φυλάσσω, προσέχω.
βολιά, φορά.
βολιός, κατορθωτός, εύκολός.
βοτανί, -ικός, θεραπευτικό χόρτο.
βοτυβιά, είδος άγριου βοδιού.
βουρηθώ, βοήθω, -σμός, βοήθεια.
βούκινο, σάλπιγγα, πολέμικό κέρας.
βουλή, σκέψη, άπόφαση, δίδω βουλή, άποφασίζω.
βούλωμαι, άόρ. έβουλήθηκα, θέλω.
βουλώ, άόρ. έβούλησα, προστ. βουλήσου, βυθίζωμαι.
βουνιά, βουνό.
βούρκα, στάσιμα πρσινισμένα νερά.
βουρκαμένος, θολός, σκοτεινός.
βράσση, βρασμός, βραστό τής ζήσης, ή έμφυτη θερμότητα του σώματος.
βροχι, θηλειά, παγίδα.
βρουχισμός, βρουχηθμός, -ούμαι, μουγκρίζω.
βρυγιά, βρύα (έδώ όχι μοδούκλα, αλλά είδος φύκους; άρχ. βρύον θαλάσσιον).
βρώμα, φαγητό, λαία θηρίου.
βρώμος, άκαθαρόσια, -ίζω, -έζω, μωρίζω άσκημα.
βρώση, φαγητό.
βυζάστρα, παραμιάνα.
βύθος, βάθος.
γαβάθι, βαθύ στενός.
γαζώμα, πύλη βελονιά, τό ρ. γαζώνω.
γαλήνωση, ειρηνευση.

γαστρώνομαι, μένω έγκυος.
γδικιώνομαι, έκδικούμαι.
γδμινός, γυμνός.
γεβενίζομαι, ντροπιάζομαι.
γεξίς, εἶς, ένός.
γελῶ, -οῦμαι, άπατῶ, -οῦμαι.
γέμισσι, τό χρονικό διάστημα κατά τό οποίο τό φεγγάρι κάθε βράδυ φαίνεται μεγαλύτερο.
γέμο, εἶμαι γεμάτος.
γέρα, γεράματα, *γερῶ*, γερνῶ.
γέρνομαι, σγκώνομαι, *γέρνω*, πλαγιάζω.
γιαγέρνω, επιστρέφω, γυρίζω πίσω.
γιαίνω, θεραπεύω, -ομαι.
γιαλός, παραλία, θάλασσα.
γιαυιά, διά μιάς.
γιάντα, γιατί.
γκίστρα, κονταροκτύπημα.
γλάκι, τρέξιμο, *γλακά*, τρέχω.
γληγορά, σπεύδω.
γλοσά, κλοσιτιά, *γλοσά*, *γλοσά*, τσοπατά, κλοσά.
γνοιάζομαι, νοιάζομαι.
γνοινός, βλ. *εγνωινός*.
γνώθω, νιώθω.
γνωριμά, αναγνώριση.
γνωριστός, που μπορεί νά αναγνωριστέι.
γνωστικός, φρόνιμος.
γομάρι, φορτίο.
γονής, γονιός.
γονικά, πατρικά κτήματα.
γουλιά, μπουκιά.
γρά, γριά.
γραίνω, γυραίνω, βρέχω.
γράμμα, γράμμα αλφαβήτου, έγγραφο, βιβλίο.
γραμμένο, μοιραίο.

γραφή, επιστολή.
γραφορία, γραφείο.
γρίνα δυστροπία, παράνοο.
γρινιάζω, *γρινιά*, μοιρομυρίζω, παραπονιέμαι, δυστροπάω.
γροικῶ, βλ. *άγροικῶ*.
γρυλῶνα, γουρλῶνα.
γύρα, περιφορά.
γυρεῦγῶ, ζητώ, δίνω σημασία, περιτριγυρίζω κάτι.
γύρισμα, στροφή.
γύρου, γύρω.
δαμάκι, λίγο.
δαμινός, αδύνατος (για φωνή).
δασκαλικά, μέ τέχνη, σοφά.
δεξός, δεξιός.
δερμάτι, δέρμα.
δευτερογιαγέρνω, επιστρέφω για δεύτερη φορά.
δεύτερωμα, επανάληψη, -όνω, ξο-νακάνω.
διάζω, ενεργῶ, κάνω.
διαλαλημός, διακήρυξη, -λαλιά, κηρύσσω.
διαλεγθῶνας, εκλέκτορας.
διαμετρώ, υπολογίζω.
διάταμα, συμβουλή.
διατάσσω, προτρέπω.
διάφορα, κέρδος, διαφωνία.
διάφορο, κέρδος, άφέλεια.
δίδω, δίνω, χτυπά, έμπίπτω, επιτρέπω.
δικιμάζω, δοκιμάζω.
διπλοκορζίκος, διπλά άπυγος.
διπλοπλογοῦμαι, άπαντώ διπλά.
διπλῶνα, διπλασιάζω.
διφορος, καρπός που παράγεται

μετά τήν κανονική καρποφορία.
διχτάτος, δικτυωτός.
δίχως, *διχωστάς*, χωρίς.
διώμα, χάρη.
διωμάταρης, χαριτωμένος.
δολίως, καμμένος.
δολῶνα, νοθεύω, παραβιάζω.
δοξάρταρος, τοξότης.
δοξάρι, τόξο.
δοξεύγω, τοξεύω, χτυπά μέ βέλος.
δόσα, δώρα.
δουλεύγω, ύπηρετώ, -ευτής, ύποτελής, -εψη, ύπηρεσία.
δράμω, άόρ. ύποτ. του *τρέχω*.
δρμιά, σφοδρά.
δριμῶνα, άγριεύω.
δυναζομαι, μπορώ.
δυνατεύω, δυναμώνω.
έβγα, έξοδος.
έβγαίνω, βγαίνω.
έγνωινός, σοβαρός, ένδιαφέρον.
έγνωμα, άλίμονο.
έδά, τώρα.
έδεπά, έδώ.
έδέτσι, έτσι.
έδικος, συγγενής.
έλιγος, λίγος.
έμιλία, όμιλία.
έμπιατικός, έμπιστος.
έμπόρεσι, δύναμη.
ένήρηση, έπιφύλαξη, φόβος, διαταγμός.
έξά, έξουσιά.
έξοδος, έξοδα.
έπά, έδώ.

έπακούομαι, εισακούομαι.
έπαρση, πλήθ. -έπαρσες, *άλαζο-νεία*.
έριμίζω, έρημῶνομαι.
έρωτάρης, έρωτικός, έρωτευμένος.
έρωτιά, έρωτας.
έρωτοδιωμάταρης, έρωτικός και χαριτωμένος.
έσβηνω, σβήνω.
έσμιξη, συνάντηση, ένωσι, γάμος.
έστοντας, μέ τό νά είναι, έπειδή.
έτοιος, τέτοιος.
έτόσο, τόσο.
έτότες, τότε.
έτούτος, γεν. *έτουνοῦ*, τούτος.
εὔκαιρος, άδειος, μάταιος.
εὔκοῦμαι, εύχομαι.
εὐλαβεία, δέος.
έχθηρητα, έχθρα.
ζαβέτρα, άνοησία.
ζαβός, άδέξιος, «βλαμμένος», άνοητος.
ζαβῶνα, ζαλίζω, -μένος, πνευματικά έλλιπής.
ζαγάρι, κυνηγετικό σκυλί.
ζαλισμάρα, ζάλη.
ζάλο, βήμα.
ζάρω, συνηθίζω.
ζαφειροπαλάσα, ζαφείρια και ρουμπίνια.
ζερός, άριστερός.
ζεστοκοπά, ζεσταίνο.
ζήση, ζωή.
ζηγαντεῶ, έξασατώ.
ζιμῶ, άμέσως.
ζῶ, ζῶω.
ζουγλάνω, κάνω κάποιον άνάπηρο.

κασιδί, κράνος.	κασιδί, καλύτερος.
καταδικάζω, ψέγω, κατηγορώ.	καλογιάς, καλό παιδί.
καταδικαστή, ψόγος.	καλογορευτικό, άκούω καθαρά.
καταθρονώ, θρωνατίζω.	καλογορευτή, ζήτη έπιμονα.
κατάκρουσμα, χτύπημα δυνατό.	καλοθερώ, προστ. καλοδέ, βλέπω καλά.
καταλαγιάζω, ήσυχάζω.	καλοκαρδίζω, εύφραίνω, -ομαι.
κατάλυμος, φθορά.	καλοκαρδός, εύθυμος.
καταλυώ, άφαναίζω.	* καλολέγω, ύποτ. άόρ. καλοπαύ, λέω κάτι καθαρά και ξάστερα.
καταρδινιάζω, συντάσσω (στρατ.).	καλολογιάζω, έξετάζω καλά.
κατασκεπαστός, συγκεκαλυμμένος.	καλοσημερινώνει, ζημερώνει έντε- λώδ.
καταστάμενος, ήλικιωμένος.	καλοσημερινός, μέ τυχερό χέρι.
καταστατών, καθιστώ.	καλοσημερινός, καλότυχος.
κατασφαλλιστός, κατάκλειστος.	καλοσυνάτος, ήπιος, βελτιωμένος (για πληγή που έπουλώνεται).
κατατάσσω, ήσυχάζω.	καλοσύννη, άγαθότητα, βελτίωση.
κατατρονώ, περιφρονώ.	καλοσυντηρήνω, συνέρχομαι έντε- λώδ.
καταχυστά, κρυφά.	καλοσύννη, προσκαλοῦμαι σε άγώ- νο.
κατεχάρης, γνώστης, έμπειρος.	καμαρώνω, περιφρανεύομαι, θαυμά- ζω.
κατέχω, ξέρω.	κάμερα, δωμάτιο, ύποκ. κάμεροπού- λα.
κατηγορημένος, άδωνατισμένος.	καμωιά, κλαίω τό μάτια.
κατσουλόπαρδος, γατόπαρδος, γυέ- παρδ.	καμπανιά, ζυγίω.
κατώγι, ισόγειο.	κάμωμα, πράξη.
κατώφλιο, κατώφλι.	κασοῦδι, έργοξέφο.
καυχώμαι, καύχησι.	κανακάρης, χαιδεμένος.
καυχώμαι, -ίστηκα, καυχώμαι.	κανάκι, χάδι, -ίζω, χαιδέω, -ιστά, χαιδευτικά.
κάνα, ζέστη, -ώνω, ζεσταίνω.	κανασκείνω, χαρίζω.
καυφολογίζομαι, φλέγομαι.	κανισκι, δάρο.
κεντώ, δίνω ή παίρνω φωτιά, σπι- ρουνίζω άλογο.	καρβουνιστιά, τά άναμμένα κύρ- βουνα τής έότιας.
κερά, κυρία.	καρπίζω, καρποφορώ, έχω άποτέλε- σμο.
κερδαινω, άόρ. έκέρδεσα, κερδίζω.	
κιανείς, κανείς.	
κιβούρι, φέρετρο μέ κουφοκέλιο.	
κίλαδω, κελιάδω.	
κλεφτά, -άτα, κρυφά.	
κλενώ, κλενιά, άπάτη:	
κλήμα, κλαδί άμπελίου.	

ίδια, άκριβώς.	ζουγιάς, ζυγιστήρης, άνάτηρος.
ίγτα, τί.	ζουλιζώ, συμπεξώ, παρομοιόφώνω κάτι μέ τήν πίεση.
	ζυγαριά, ζύγι, ζυγαριά.
	ζυγαριζώ, ταλαντεύομαι.
	ζυγώνω, καταδιώκω.
	ζυπώνι, είδος εσώρουχου, σιδερό- ζυπώνι, ό θώρακας τής πανο- πλίας.
	ζύσμα, ζώσιμο.
	ήγου, δηλαδή.
	ήδισξ, φάνηκε καλό.
	ήθη, συνήθειες, έθιμα.
	ήλικιά, ένηλικίωση.
	θήμασμα, κάτι θανασιώ.
	θίνατρος, θανάσιμος.
	θαρίπανη, θαράπιο, ίκανοποίηση.
	θαρρετός, έμπιστος, βέβαιος.
	θαρρένω, έμπιστεύομαι.
	θαρρώ, έλπίζω, περιμένω, νομίζω.
	θαφή, ταφή.
	θέλημα, έντολή, άδεια.
	θεληματεύω, συγκάτανω.
	θεληματικός, έκούσιος.
	θερμά, νερό που βράζει.
	θέτω, πλαγιάζω.
	θλιμμένος, λυπημένος, ντυμένος πένημα.
	θλιπτικός, πένημος.
	θρηνοῦμαι, κλαίω.
	θρονιά, θρόνος.
	θρουά, σπάζω σε μικρά κομμάτια.
	θροσφή, τροφή.
	θωριά, όψη, βλέμμα.
	θωρώ, βλέπω.

καβαλαρίης, έφιππος, ίππάτης.	κακοκοιμάζω, διασρευτώ.
καβαλακείω, καρβαλακείω.	κακολογιάζω, σκέπτομαι λανθα- σιμένα.
καδέγλια, καρέκλια.	κακομοιριάζω, κάνω κάποιον δυ- στοχή.
κάπλια, πυρετός.	κακοπέρω, πέφτω σε κακό.
κάθα, κάθε.	κακορίζικιά, δυστυχία.
καθημερινά, καθημερινά.	κακορίζικος, δυστυχισμένος.
καθολικός, πραγματικός.	κακοσαρκίδα, πληγή που δέν έ- πουλώνεται.
κακαποδιά, δίδω ή παίρνω κακό τέλος.	κακοσύβαστος, που δέν πείθεται εῦ- κόλα.
κακαφάρεση, ύποψία, κακό προ- αίσθημα.	κακοσύννη, όργη, κακοκαίρια.
κακοθανατίζω, παίρνω κακό θάνα- το.	κακουργώ, κακοσυνείω (για πλη- γές).
κακοκαρδίζω, δυσχερατώ.	καλά και, άν και.
κακολογιάζω, σκέπτομαι λανθα- σιμένα.	καλαμαρόθηκη, καλαμάρι (μελανο- δοχείο) και θήκη πέννας.
κακομοιριάζω, κάνω κάποιον δυ- στοχή.	κάλεσμα, πρόσκληση.
κακοπέρω, πέφτω σε κακό.	καληνώρασμα, εύχη.
κακορίζικιά, δυστυχία.	κάλλια, καλλιά, καλύτερα.
κακορίζικος, δυστυχισμένος.	
κακοσαρκίδα, πληγή που δέν έ- πουλώνεται.	
κακοσύβαστος, που δέν πείθεται εῦ- κόλα.	
κακοσύννη, όργη, κακοκαίρια.	
κακουργώ, κακοσυνείω (για πλη- γές).	
καλά και, άν και.	
καλαμαρόθηκη, καλαμάρι (μελανο- δοχείο) και θήκη πέννας.	
κάλεσμα, πρόσκληση.	
καληνώρασμα, εύχη.	
κάλλια, καλλιά, καλύτερα.	

κλινάρι, κρεβάτι.
 κλίμα, γέρας, κλίμα, γέρτος.
 κλιτύπητα, σεβασμός.
 κλουθιά, βλ. άκλουθιά.
 κιογελά, χιογελά.
 κοίτη, φουλά ζώου.
 κόκα, έγκοπή στο πίσω μέρος του βέλους, στην όποια τοποθετείται ή νευρά κατά την τόξωση.
 κοκιάζω, βάζω τή νευρά του τόξου στην κόκα του βέλους.
 κόμπωμα, άπάτη.
 κομπάνα, έξασατιά.
 κονταρά, κοντάρισμα, χτύπημα μέ δόρυ.
 κονταροκτύπημα, μεσαιων. άγόνισμα: δύο έφαπτοι, τρέχοντας ό ένας προς τον άλλο, χτυπούνται, ένδ προσπερνούνται, μέ δόρυ χωρίς αϊχμή, στόν'όμο. Χάνει όποιος πέσει.
 κοντεύομαι, συντομείομαι.
 κοντύλι, τμήμα καλαμιού, πένα για γράψιμο.
 κοπανιά, χτύπημα, -ίζω, χτυπά.
 κοπέλι, παδί, -άρας, όμορφος νέος.)
 -ιστικός, παιδαριώδης.
 κοπιώ, κοπιάζω.
 κοπριά, κοπριά.
 κοράσο, κορίτσι.
 κοράτσα, θοράκις.
 κόρδα, χορδή.
 κορνιαγτός, σκόνη.
 κουζούλιός, άνόητος, τρελός.
 κουκλώνω, σκεπάζω.
 κουκουβίζω, κάμπω τά πόδια ώστε νά μισοκαθίσω στη γή.
 κουλομουντζιά, κάνω τούψια.
 κούντορος, κοιμένος κοντός (για

λαβαίνω, παίρνω φωτιά.
 λάβρα, έντονη άκτινοβολία θερμότητας από δυνατή φωτιά.
 λαβωματιά, -ωμός, πλάγη, -ώνω, πληγώνω.
 λαγουτάρις, πού παίζει λαγούτο.
 λαγήνι, μικρό σταμνί.
 λαλιά, γιγατιά.
 λαλιά, φωνή, ήχος βούκινου.
 λαλιά, μιλώ.
 λαμπάνα, παίρνω φωτιά.
 λαμπράδα, λάμψη, -υρός, λαμπρός.
 λαχαίνω, τυχαίνω.
 λαχταρίζω, -ώ, νιώθω δυνατή συγκίνηση, έπιθύμω πολύ.
 λαχταριστός, άγωνιώδης.
 λέγω, άδρ. επάθθηκα, πομένος, είπαίμενος.
 λείπομαι, άδρ. ελείφθηκα, έλειψε.
 λειώ, άδρ. ήλειωσα, ελειώθηκα, σβήνω.
 λίγα, λίγο.
 λιγαίνω, λιγοστεύω.
 λιγοπαίνω, πηγαίνω σπάνια.
 λιγοψυχώ, άνυπομονώ.
 λιγωμέρα, λιποθυμία, έντονη έπιθυμία, -όνομαι, λιποθυμώ.
 λιμινώνας, λιμάνι.
 λινοξύλα, τού λινεριού τό άγχυρο, πού χρησιμοποιείται στό άναμμα της φωτιάς.
 λιξένω, έπιθυμώ πολύ.
 λιόντας, λιοντάρι.
 λογάρι, θησαυρός.
 λογαριασμός, σκέψη, λογική, έπιχειρήμα.
 λογής, λογής, είδος, είδών.
 λογαζώ, σκέπτομαι, μεριμνώ.
 λογισμός, σκέψη, φροντίδα.

λόγος, τού λόγου σου, σύ.
 λογούμαι, θεωρούμαι.
 λοχτούκισμα, λυγμός, -τώ, κλαίω μέ λυγμούς.
 λόζη, γλώσσα φωτιάς.
 λυγερή, νέα.
 λυπητός, πού προκαλεί λύπη.
 λωλός, τρελός.
 μαγάρι, μακάρι, είθε.
 μάγγανο, μηγανή μέ στροφέα (πυστήριο έλαιοτριβείου, καταπέλης κτλ.).
 μαγεριά, μαγείρεμα, φαγητό.
 μαγνιά, λεπτό ύφασμα.
 μαθητεύεται, άπρος., διαδίδεται, μαθεύεται, γίνεται γνωστό.
 μακελειό, σφάγείο.
 μακραίνω, μεγαλώνω, άπομακρύνωμαι.
 μάκρεμα, άπόσταση.
 μακρός, ψηλός, μακρινός, τό μακρύ, χρονοτριβή.
 μαλιά, φιλονεικία, σύγκρουση, μάλωμα.
 μάλλιος, μάλλιστας, μάλλον.
 μαλώνω, φιλονικώ, άγωνίζομαι.
 μάνητα, θυμός.
 μανίζω, θυμώνω, μανιστικά, μέ θυμό.
 μαντατεύω, άποκαλύπτω, καταγγέλλω.
 μαντάτο, είδηση.
 μανταφορός, άγγελιαφορός.
 μαργάνω, παθαίνω δυσκαμψία από τό κρύο.
 μαστορεία, κατασκευάζω, φιλοτε-

- ξήλωμα, διάλυση.
 ξηλώνω, χαλάω, ματαιώνω.
 ξιφάρι, αίχμη βέλους.
 ξόμπλι, στολίδι κεντήματος, παρά-
 δαγμα.
 ξομπλιάζω, εξετάζω με προσοχή.
 ξύλο, πλοίο, πλοιάριο, καράβι.
 ξύπνου, ξυπνητός.
 ξώφαλλος, επιφανειακός (για πλη-
 γή από χτύπημα που δέ βρήκε
 έντελώς το στόχο).
 ξωφεύγω, ξεφεύγω.
 ογιά, γιά.
 ογκιά, μέτρο βάρους (25 γραμ.).
 ογλήγορος, γρήγορος.
 οδαύγω, πορεύομαι.
 οήμε, άλλιμονο.
 οκνεύγω, άμελώ.
 οκνιάρης, όκνηρός, νοθρός.
 ολάγγυρος, άσημένιος.
 ολήμερνής, όλη μέρα.
 οληνυκτής, όλη νύχτα.
 ολιγούτσικος, λίγος.
 όλο-, πρώτο συνθετικό επιτατικό,
 π.χ. *όλοκαίγω*, καιώ έντελώς, *ό-
 λομάτωτος*, αίμόφυρτος.
 όλπίδα, έλπίδα.
 όλπίζω, έλπίζω.
 όμάδι, μαζί.
 όμορφίζω, όμορφαίνω.
 όμορφός, μπροστά, προηγούμενος.
 όμισιός, μιαλό.
 όνειροφάντασμα, εμφάνιση σε όνει-
 ρο.
 όνομα, για όνομά της, για χάρη της.
 όνόστιμος, νόστιμος.
 όντε, όντεν, όντες, όταν.

- μουδέ, μηδέ.
 μουλώνω, χαμηλώνω.
 μούρη, πρόσωπο.
 μουρμούρα, μουρμούρισμα.
 μουρτζίνος, βαθύς κόκκινος.
 μπάριμας, θείος.
 μπλάβος, θαλασστής, γαλάσιος.
 μποδίζω, έμποδίζω.
 μπάρεση, δύναμη.
 μπορετός, δυνατός.
 μπουκαμένος, -ωτός, πνιχτός (για
 φωνή).
 μύσμα, βαρειά άναπνοή άρώστου.
 μύσσα, άναπνέω βαριά, μέ δύσ-
 πνοια.
 νάτο, κίνηση σώματος.
 ναύκληρος, άρχιναύτης.
 νένα, παραιμένα.
 νερατζάτος, πορτοκαλής.
 νέφαλο, νέφος, σύννεφο.
 νιάκαρη, τύμπανο.
 νίκος, νίκη.
 νίστα, νιάτα.
 νιούτσικος, νέος.
 νογώ, έννοώ, άντιλαμβάνομαι.
 νοδάρος, συμβολαιογράφος.
 νοικοκεράτα, νοικοκυροσύνη.
 νοικοκύρης, οικοδοστήτης.
 ντήρηση, προφύλαξη, συστολή,
 δελτία.
 νικτοπάρωρο, νυχτερινή έξοδος.
 ξάζω, αξίζω.
 ξαναγίνωμαι, μεταβέλλομαι πολύ,
 «ξαναγεννιάμαι».
 ξαναγαλάσσομαι, βλ. τό προηγού-
 μενο.
- χνώ, -εμένος, εξασκημένος.
 μιστοριά, επιδείξιότητα, τέχνη.
 μισοκυλισιά, αίματοκύλισμα.
 μισοφάρος, μαδρος και σταχτής.
 μεγαλότη, μέγεθος, μεγαλειο.
 μελανιά, μαυρίζω.
 μελετώ, προσομιάζω.
 μερά, μέρος, πλευρά.
 μερτικό, μερίδιο.
 μερώνω, ήμερώνω, ήσυχίζω.
 μεσόστρατο, μέση του δρόμου.
 μεταλλάσσω, -ομαι, μεταβέλλομαι,
 έναλλάσσομαι.
 μεταμορφίζω, μεταμορφώνω.
 μετανιόθω, μετανιώνω.
 μεταπαλεύγω, μετακινούμαι.
 μεταστρέφω, μεταβέλλω.
 μετόχι, έξοχικό σπίτι.
 μετρητός, ρυθμικός.
 μέτρος, μέτρο, ύπολογισμός, κατά-
 σταση.
 μηδέ, μή.
 μήλιγγας, κρόταφος.
 μισοφορμάρης, μισόφρελος.
 μισσιός, άναχώρηση, -εύγω, άνα-
 χωρά.
 μινέγω, δρκίζομαι.
 μόδος, τρόπος.
 μοιάζει, παριάζει, μοιαστό, πρόπον.
 μοιάτη, όμοιότητα.
 μολογώ, μαρτυρώ, καταγγέλλω.
 μοναξιά, μοναξιά.
 μοναχός, νόνο.
 μονιάρου, την ίδια στιγμή.
 μορφίζω, όμορφίζω.
 μοσκάς, πολύτιμη άρωματική ύλη.
 μουγγός, όποκαφος (για ήχος).
 μουγκαλίζομαι, μουγκρίζω.
 μουγκαλιματιά, μουγκρισμα.

- ὄξινος, ξινός, άωρος.
 ὄξω, ἔξω.
 ὀπίσω, πίσω.
 ὀποιος, γεν. ὀτινος, ὀποιου.
 ὀποιός, ὁ, ὀποιος.
 ὀπροχθές, προχθές.
 ὀρά, οὐρά.
 ὀργητα, ὀργή.
 ὀρδινά, διαταγή, σύνταξη (στρατ.),
 -άζω, τακτοποιώ, -ομαι, συντάσσομαι, ἐτοιμάζομαι.
 ὀρέγομαι, ἐπιθυμῶ.
 ὀρεχτικός, εὐχάριστος.
 ὀριζῶ, διατάσσω, διοικῶ, ἐξουσιάζω.
 ὀρισιός, διαταγή.
 ὀ, τι, ὄσο.
 ὀτινος, βλ. ὀποιος.
 οἰλός, ὄλος.
 ὄκαιρος, εὐκαιρος.
 ὄχθρευῶ, ἐθρευόμαι.
 ὄχθρητα, ἐχθρότητα.
 ὄγουθρός, ἐθρός.
 ὄνές, χθές, ὄψές ἀργιά, χθές βράδυ.
 πά, συγκ. τύπος τοῦ πάω.
 παβίονι, σκηνή στρατοπέδου.
 παγίδα, τὰ πλευρά τοῦ στήθους.
 πάγω, πάω, τούτη πάγει, αὐτή λογιάριάζεται.
 παιγνιδία, παιγνιδάρικα.
 παιγνίδα, μουσικά ὄργανα.
 παίδα, -ομή, βάσανο.
 παιδῶν, διδάσκω, βασιλεύω.
 παιδῶν, παιδία καί ἐργόνα.
 παίζω, χτυπῶ (γιά τόξο, ἄλλα καί γιά μουσικό ὄργανο).
 παίναμα, ἔπαινος.
 παίνομαι, περιφρανεύομαι, παίνομαι κάτω, ἀπογοητευομαι.
 πακούω, ὑπακούω.
 παλέτσι, χοντρός σάκος γιά ἄγρια, κάλυμμα κλίτης.
 παντέρμος, πολύ δυστηγισμένος.
 πάντης μή, μήπως.
 παντήχων, βλ. ἀπαντήχων.
 παντόθες, παντοῦ.
 παραβλέπω, ἐπιβλέπω, φρουρῶ.
 παραδάρματα, πάθη.
 παραδέρνω, βασιλεύομαι.
 παραδίδω, πεθαίνω, -ομαι, ἐμπιστεύομαι τόν ἑαυτό μου σέ κάποιον.
 παραζιγανεύω, ἐξασπῶ.
 παραθεσιμά, ὑπέρβαση, προθεσιμάς, ἀναβολή.
 παρακομοῦμαι, κοιμῶμαι λίγο.
 παρακούω, ἀκούω τυχαία.
 παρακρατά, βοθηθῶ στό περπάτημα.
 παραλογῶ, τρελαινόμαι.
 παράμερος, -άς, σέ χωριστό μέρος.
 παραμετρέω, τά, τά προσηγόμενα.
 παραπετρέω, ὑπαινιγμός.
 παραπάνεση, παράπονο.
 παραπονῶ, στενοχωρῶ.
 παράρω, ἀποκρούω χτύπημα ξίφους.
 παραστολιάζω, ἀκροτηριάζω.
 παραστρατιζῶ, βγαίνω ἀπό τό κανονικό.
 παραστηφέρνηω, συνέρχομαι λίγο.
 παρτάξη, διασκεδάση.
 παρατραγουδῶ, σιγοτραγουδῶ.
 παρατρέπομαι, βγαίνω ἀπό τά λογικά μου.
 παράτρομος, τρεμούλα.

- παρατροπή, ἔστρατσημα τοῦ νοῦ.
 παραφαινατά, ὑπαινιγμός.
 παραφέρνω, παραλλάσσω, διαφέρω.
 παραφοροῦμαι, ὑποπεύομαι.
 παραφρουσωμένος, ἐπιχρυσωμένος.
 παρχωστός, κρυφός.
 πάφωρα, ἄργα.
 πάσσα, κιάθε.
 πασκίζω, δίδω ἢ παίρνω φωνητό ἔπειτα ἀπό νηστεία ἢ διαίτα.
 πασκίζω, πάσχω, προσπαθῶ.
 πασπατεύω, νηλαφῶ.
 πάστρα, καθαρρότητα, -εύω, καθαρίζω.
 πατάρι, ἐξέδρα ἐπιστήμων σέ ἀφένες.
 πατάσσω, περιάζω (κυρίως γιά ὑπερφυσικές δυνάμεις).
 πάχη, παγωμένη δροσιά στά φύλλα τό προῖ.
 παχνιασμένος, γιά τό πρόσωπο τοῦ νεκροῦ ποῦ σχηματίζει λεπτό στρώμα ἐπίπαγου.
 πάχνησση, τό πῆξιμο τῶν σταγόνων τῆς πρωινῆς δροσιάς.
 πεδοκλώνω, δένω μέ σκοινί τά πόδια ζώου, μτφ. κάνω τά πόδια κάποιου νά μπερδέψουν.
 πεξέωνω, πεξέω.
 πεξόβολος, δίχτυ ποῦ ρίχνουν οἱ ψαράδες στή θάλασσα ἀπό τήν ξηρά.
 πεξολάτης, στρατιώτης τοῦ πεξέοκοῦ.
 πεθυμητικός, ἐπιθυμητός ἢ αὐτός ποῦ ἐπιθυμῶ καί.
 πείραξη, πειρασμός, δοκιμασία, ἔ-
- νόληση.
 πελῆλος, τρελός.
 πέμπω, στέλλω.
 περάζομενος, περασμένος.
 περίγρη, περίγρηρα.
 περιδιαβάζω, διασκεδάζω, -οση, διασκεδάση.
 περιλαμπάνω, ἀγκαλιάζω, -οτός, ἀγκαλιασμένος.
 περιλαμπάς, ἀγκαλιαστά.
 περιμπλέκο, περιπλέκο, -χτά, ἀγκυλιαστά.
 περιρίζομαι, τρελαινόμαι.
 περισασά, πάρα πολύ.
 περισάσρης, αὐτός ποῦ καυχῆται γιά τήν ὑπεροχή του.
 περισεύω, ξεπερνῶ κάποιον.
 περισσοξασπλῶ, ἐπεκτείνωμαι.
 περιτοπιάζω, κυριάζω.
 περιχῶ, περιχύνω.
 περιμαζῶμαι, συγκεντρώνω.
 πεσματιά, πέσιμο.
 πέτομαι, πετώ, μτφ. περιφρανεύομαι.
 πέτρα τοῦ ἄστραπῆς, ἀστροπελέκι, κεραυνός.
 περτίτης, εἶδος κυνηγετικοῦ γεραιοῦ.
 πηαίνω, πηγαινώ.
 πηλά, λάσπη.
 πηβουλεύω, ἐπιβουλεύομαι, γίνωμαι δόλιος, προδίδω.
 πηβουλιά, δόλος, ἐπιβουλή.
 πηβουλος, ἐπιβουλος.
 πιδέξα, ἐπαδέξα, -οτή, ἐπιδεξιότη-
 τα.
 πιλάλα, τρέχω.
 πιπλίζω, βυζαίνω τό δάχτυλο ὄπως τά παιδιά.

πριζίω, γιά τή μικρή φωνή πού βγάζει τó κλωσσοπούλι.
πλάνημα, γοητεία.
πλαντά, πεθαίνω ή κινδυνεύω νά πεθάνω από άσφυξία, νιώθω άγχος.
πλανώ, γοητεύω.
πλέγω, πλέω.
πλέρωμα, -ωμή, άμοιβή.
πλερώνω, έτελω μιά έντολή, πληρώνω.
πλήσκα, άδημονώ, στενοχωριέμαι.
πλήσος, άφθονος.
πλιά, περισσότερο, *πλιά*, θηλ. περισσότερη, *όλο τό πλιά*, κατά τό πλείστον.
πλιότερος, περισσότερος.
πλουμί, κεντητό ή άφαντό στολίδι σέ ύφανση.
πλουμίζω, στολίζω μέ κεντήματα, -ομένος, -οτός, άμορφος.
πλουσότη, πλούτος.
πνιμάς, πνίξιμο.
πόδας, ποδί.
ποβές, πουθενά.
πόθεση, υπόθεση.
πολυεγαπώ, αγαπώ πολύ, *ό πολυεγαπώ*, αυτός πού αγαπώ.
πολυεγαπώ, βλ. *άπολυεγαπώ*.
πονεμένος, αυτός πού πενηθεί.
ποπαναθιά, υπεράνω.
πορευόμα, ζώ μ' ένα όρισμένο τρόπο, βολεύομαι, συμπεριφέρομαι, βρίσκομαι κάπου.
πορπατώ, περπατώ.
πορτοπούλα, μικρή πόρτα.
ποσώς, καθόλου.
ποταμιά, περιοχή ποταμού.
πουνιαλιά, χτύπημα μέ πουνιάλο,

έγγερινίδιο.
πουργά, ύπομένο.
πούρι, άληθεια, όμοσ, μόνο, άραγε.
πράμα, περιουσία.
πράξη, πείρα.
πράσσα, άποκτώ πείρα, συνανατρέφομαι, συγχάζω.
πρεμαζόνομα, συγκεντρώνομαι.
πρεπειά, στόλισμα.
πρεπίζω, όμορφάινω.
πρεπτό, τό σωστό.
πρίκα, -αίνα, πίκρα, πικράτινω.
πρικουρίκό, πικρή τύχη.
πρικύς, πικρός.
πρίγου, *πρίγου*, πρίν.
προδίδα, έξαπατώ, παρασούρω.
προδοτής, πράκτορας.
προθυμερός, πρόθυμος, γρήγορος.
προθυμεύω, *προθυμώ*, δείχνω προθυμία, σπεύδω.
προθωρω, προβλέπω.
προσπέφτω, ύποχωρώ, ζητώ συγγνώμη.
προυκανάδοχος, προξενητής, βοηθός σέ γάμο.
προυκιά, προίκα.
πρώτη, πρώτη φορά.
πρωτόγεροι, ηλικιωμένοι σύμβουλοι του βασιλιά.
πύρα, ζεστή πνοή από φωτιά.
πυρρός, κόκκινος σά φλόγα.
ραθυμώ, άδημονώ.
ρένομα, βλ. *όρένομα*.
ρέμπομα, περιφανεύομαι.
ρηγαιτικός, βασιλικός.
ρηγάτο, βασιλείο, βασιλικό έξέλιμα.

ριγολάκι, ρυάκι.
ρίζαφτι, τό μέρος κάτω από τό άφτί.
ρίζικό, πετρωμένο, τύχη.
ρίζω, όρίζω, κυβερνώ.
ρίζιμό χαραάκι, βράχος ριζομένος, συμφυής μέ τό έδαφος.
ριμάρω, κάνω στίγους μέ ρίμα, όμοιοκαταλήξια.
ρόγα, πληρωμή.
σάζω, έξισώνομαι, διορθώνω, ταιρίζω.
σαίτα, βέλος.
σαλίζω, φλυαρώ.
σασιμάς, έγγραφη συμφωνία.
σεσίμα, κίνηση σώματος.
σελοσκαλοχάλινα, έξεργήματα του άλόγου.
σημάδι, στόχος, ένδειξη.
σιγανιά, ήρεμία.
σιγανειμά, σιγανιά άνέμου.
σιγανεύω, ήσυχάζω.
σιγανός, άργός, ήσυχος.
σιγοτρομώ, άναρινώ.
σιδερός, σιδερένιος.
σιμά, κοντά, -όνω, πλησιάζω.
σιργουλιτιά, καλόπιασμα.
σιργουλιτιά, μέ πειθώ.
σκάλα, άνεβολέας άλόγου.
σκιάς, τουλάχιστον.
σκίασμα, περιγραμμά.
σκίπριά, κακοκαρία.
σκολάζω, παύω.
σκόλη, ήμέρα έορτής.
σκότταμα, έμπόδιο.
σκοπός, μελωδία τραγουδιού.
σκοτεινώρα, σκοτάδι.
σκοτσί, σκοτάδι.

σκότιση, -σιμάς, ζέλι.
σκουπάρι, άσπίδα.
σκριτόριο, γραφείο.
σκώ, σκάζω, ήσκα, έσκαζέ.
σίμνω, συναναστρέφομαι, συγκαρτώνω, παντρεύω.
σιμίζη, γάμος.
σόθεμα, σύνθεση, συμμετρική τοποθέτηση, άναλογές σώματος.
σοθέτος, συμμετρικός.
σοδέτω, συνθέτω, τακτοποιώ.
σομπροπατώ, συμβαδίζω.
σουρώνω, άδονατίζω.
σουσούμι, γνώρισμα.
σπίδα, *σπίθα*, άστis, φαρμακερό φίδι.
σπλαχνικός, άγαπημένος, στοργικός.
σπλάγνος, -ότη, *άγάπη*, στοργή.
σπλαχνούμαι, λυπάμαι κάποιον.
σπουδα, βιάση.
σπουδέζω, βιάζω, βιάζομαι, σπεύδω.
σπουδαχτικός, βιαστικός, έπειγων.
σπουδογιερένω, επιστρέφω σύνομα.
σπώ, σπάζω.
σταματίζω, σταματώ.
στανικός, άκούσιος.
στασιώ, άκοδισα.
στάσσα, στάζω.
στάτο, ψυχική κατάσταση,
στέκω νά, πρόκειται νά.
σταμένος, ώριμος στην ήλικία.
στερνιά, έπειτα.
στιβάνι, ψηλό ύπόδημα.
στοιχιά, στοιχέα ής φύσεως.
στόλιση, διακόσμηση.
στολίστρα, γυναικα πού στολίζει τή νύφη.

στοματώνομαι, χάνω την κοφτερότητα μου (για μαχαίρι).
 στήριξη, ζωντανιά, εικόνα.
 στομπατώνω, φράζω.
 στράτα, δρόμος.
 στραταρίζω, περπατώ με μικρά βήματα όπως τα παιδιά που πρωτοπερπατούν.
 στρατάμα, πορεία.
 στρατατεύω, δδοιοπορώ, κινούμαι.
 στατήριός, στρατιωτικός.
 στρατηλάτης, δδοιοπόρος.
 στροφιόδι, στροφέας.
 συμβάζω, συμβιβάζω, -ομαι, συμφωνώ.
 σίβισσι, συμφωνία.
 συγκκατεβαίνω, καταδέχομαι.
 συγκεραστός, ανάμικτος.
 συγκερνώ, αφάφαινω τό κρασί με νερό, μπφ. άνακουφίζω.
 συγκλίνω, συγκατεβαίνω.
 συγκόβρω, κόβω ύφασμα σέ κοιμάτια για νά τό ράνω.
 σύγκρατος, μαζί με τό δέρμα.
 σίζηλο, φθόνος.
 συμβουλεύω, συμβουλώ, συσκέπτομαι.
 σμπάθιο, συγγνώμη.
 σμπάθιο, συγγνώμη.
 σμπάινο, σουδαλιζώ φωτιά, την ύποβοηθώ νά άνάβει, μετακινώντας ξύλα.
 συνανάρωφος, που άνατράφηκε μαζί με άλλον.
 συνανάντημα, συνάντηση.
 συναναντήνω, συναντώ, συγκρού-

ομαι, στή μάχη με κάποιον.
 σνιηφέρνω, συνέρχομαι άπό άρρώστια.
 σύνθεμα, σύνθεσι.
 συνουδένω, συμβουδίζω.
 συντηρώ, παρτηρώ.
 συντυχαίνω, συνομιλώ, μιλώ.
 σύνωρος, πρόσφατος.
 συχαλασμός, κατακρήμνιση και ό θόρυβος που προκαλείται άπό αυτή.
 συχνιάζω, συχνός, κάνω κάτι συχνά.
 συχνός, συχνός.
 σφαινώ, σφάινω, σφάλω.
 σφάκελά του, άλ-μυρό του.
 σφαλιζώ, κλείνω.
 σφαλιτός, σφάλμένος.
 σφήμα, σφήσιμο.
 σά, σείω.
 σάνω, φτάνω, άρκό, άποτελείώνω.
 σωπαστός, σιωπηλός.
 τάβλα, σανίδα.
 ταγή, βρώμη.
 τάσσα, δίνω ύπόσχεση, θεωρώ.
 ταχιά, σέ μικρό χρονικό διάστημα, τό έπόμενο πρωί, αύριο, ταχιά κι άργά, πρωί και βράδυ.
 ταχινή, ταχυερινή, πρωί.
 ταχυτέρου, αύριο.
 τέλειωσι, άκρη, θάνατος.
 τευνάινω, κατασκητιώνω.
 τζόγιο, στεφάνι.
 τίβετσι, τίβοτσι, τίποτε.
 τινάς, κανείς (άόρ).
 τό, με άπαρέμφ., δταν.
 τοδεταχιά, βλ. ταχιά.

φαρμάκι, δηλητήριο.
 φέγγος, φεγγάρι.
 φέγγω, φωτίζω.
 φελώ, άφελώ, βορβώ, άξίζω.
 φημίζω, έπαινώ, έπαινωφηνώ.
 φιλαινα, φίλη.
 φιλευτικιά, φιλικιά.
 φιλιιά, φίλια.
 φιλοξεράντωσι, διυσεέδωσι με φίλους.
 φιλακάτορας, δεσμοφύλακας.
 φιλακή, φυλακή.
 φιλακιάζω, -ασιμα, φυλακίζω, -ιστη.
 φλένα, φλέβα.
 φλεγιστομά, φλεβοτομά.
 φλέμα, φλέγμα.
 φλετζακιά, μικρη σκιά ξύλου, άγκίδα.
 φόρος, άγορά, πλαταία.
 φουρκίζω, άπαρχονίζω.
 φουσαάτο, στράτευμα.
 φουσκώνω, -ωσι, έρεθίζω, -ασιμός.
 φράσσω, βουλώνω.
 φροάνειη, φρόνησι.
 φρόνιμος, συνετός, σύμβουλος.
 φρουάδι, φρούδι.
 φτατισμένος, φταιχτής, ένοχος.
 φτεξούσι, αυτεξούσιο (όσα).
 φτερνιστήρι, σπιρούνι άλόγου.
 φτερύ, φτερούγα, πούπουλο.
 φτηνός, άπλοχέρης, γενναϊόδωρος.
 φτώ, φτώχιο.
 φυλαχτός, φυλαγμένος.
 φυλλοκάλαμο, φύλλο καλάμοδι.
 φυλλοκάρδια, φύλλα τής καρδιάς.
 φυρω, έλαττώνομαι σέ όγκο, χάνω βάρος, λιγστεύω, άδυνατίζω.
 φωσιμα, φύσημα.
 φωτιά, φώς.

τοκάρω, άρμόςω.
 τοπάνω, έντοπισώ θήραμα.
 τορινέσι, χάλκινο βενετικό νόμισμα.
 τουτό, εις τουτό που, ένώ.
 τράβια, δοκάρι.
 τραβισπάλαμα, άλληλοτραβήγημα και πάλλη.
 τραϊτοριά, προδοσία.
 τράφος, φράχτης με ξερολιθιά.
 τρέξιμο κονταριού, κονταροχτύπημα.
 τρευλός, τραυλός.
 τριγυρίζω, περιβάλλω, διατρέχω.
 τριτώνω, κάτι κάτι για τρίτη φορά.
 τριχιά, τρίχωμα, χαιτή άλόγου.
 τροπώνω, ράβω πρόχειρα με άραιή βελονιά.
 ταγκουρνίζω, γρατσουνίζω.
 ταμαφάρδης, θηλ. -αρά, κουρελιάρης.
 τατάταλο, κουρέλι.
 τσευδός, ψευδός, τραυλός.
 τσινιά, κλοτσιά ζώου, ρ. τσινώ.
 τσουρλώ, κατακυλώ.
 τυφλάγγρα, ή ιδιότητα του τυφλού.
 τυχαίνει, άπρός., είναι άνάγκη, πρέπει, άν τύχη, ίσως.
 ύγιος, γιός.
 φανειά, έμφάνισι, νά μη φανή ή φανειά μου, νά γίνω άφαντος.
 φανίζομαι, άόρ. έφάνιστη, φαίνομαι.
 φαντασά, όραμα.
 φαντατός, ύφαντός.
 φαρί, ύλογο.
 φαρμακεμένος, δηλητηριασμένος.

χαμηλός, χαμώδης.
 χαρισμένος, χαροσύμενος.
 χαλαβρο, σωρός από κουλιαμένους βράχους και πέτρες σέ βουνό.
 χάλιασμα, έρεπτο.
 χαλκισμός, ήχος από περπάτημα πάνω σέ χαλκικά στον άγροτικό δρόμο.
 χάρμαι, χάρμω.
 χαμηλός, χαμηλής καταγωγής.
 χαμοκουκουβίζω, γιά τό πουλί που κάθεται μαζεμένο στή γή.
 χαράκι, μεγάλη πέτρα.
 χαράσσει, φόρος υποτέλειας.
 χάρη, ικανότητα, δύναμη, φυσικό χάρισμα.
 χάρισμα, δώρο.
 χέρμα, χέρι.
 χειρότερος, χειρότερος.
 χίλια, χίλιες φορές.
 χλιμιντριζώ, χλιμίζω, γιά φωνή ά- λόγου.
 χιονιά, κακοκαιρία μέ κρύο και χιόνι.
 χλιαλωρίζω, αιχμαλωτίζω.
 χολή, μτφ. πίκρα.
 χολικεύομαι, χολικιάζομαι, πι- κραίνομαι.
 χοντρικός, άνάγωγος, χυδαίος.
 χόχλος, βρασιός.
 χρειά, χρειά, άνένγκη.
 χρήζω, έχω άνένγκη.
 χρηστή, άξια.
 χρουσαργυρος, χρυσός και άσημέ- νιος.
 χρουσός, χρυσός.
 χρυσός, χρυσός.

χτηλιά, φυματίωση.
 χύνομαι, έφορμώ.
 ζωνί, ή κοιλότητα τής μετάλλινης σίχλης του βέλους, στήν όποια μπαίνει τό ξύλινο στελέχος.
 ζώνω, κρύβω, ζωστός, κρυμμένος.
 ζωρός, σταχτής.
 ζέγος, ψόγος.
 ζέγω, κατηγορώ.
 ζωστινός, ζωστινός.
 ζή, ψυχή.
 ζήφω, λογαριάζω, έκτιμώ.
 ζωλός, λεπτός.
 ζωλότη, κάτι δύσκολο και περίτε- χνο, ψυλοδουλειά, γιά κεντήμα- τα, βιβλία κτλ.
 ζωχαλίδα, σταγόνα νερού, από βρο- χή ή κύμα που σπάξει.
 ζωμα, ψέμα.
 ζωματένιος, ζωματινός, ψευτικός, προσποιητός.
 ζωμομαρτυρώ, ψευδομαρτυρώ.
 ζωγομαραίνω και ζωγω, μαραίνω ά- πό παγωνιά ή καύσινα.
 ζωχάρι, πεταλούδα.
 ώρα, την ώρα, άμέσως.
 ώριόπλομος, μέ όρατα πλουμιά (στολιδία), όμορφος.
 ώς, όπως, μόλις.
 ώς, έως.
 ώσαν, όπως, όταν.
 ώστε, έως ότου.
 ώφου, επιφώνημα ψυχικού πόνου.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

- Ό τίτλος στήν πρώτη θενετική έκδοση, του 1713
1. Ή γέννηση τής 'Αρετούσας 1
 2. Ό Ρωτόκριτος τραγουδεί γιά τήν 'Αρετούσα 13
 3. Εεφάντωμα στό παλάτι 25
 4. Σύλληψη τών τραγουδιστών 27
 5. Τά μήλα τής 'Αρετούσας 29
 6. Σπιθόλιοντας 73
 7. Θάνατος τής γυναίκας του Χαρίδημου 91
 8. Μονομαχία Κρητικού και Σπιθόλιοντα 103
 9. Κονταροχτύπημα Ρωτόκριτου και Δρακόκαρδου 113
 10. Ό Κρητικός φεύγει από τό κονταροχτύπημα 127
 11. Ό Ρωτόκριτος άνεβαίνει στό δώμα 149
 12. Συνάντηση στή σιδερή θορίδα 173
 13. Ό Ρωτόκριτος άποχαιρετά τούς γονείς του 175
 14. Ό Ρωτόκριτος φεύγει γιά τήν έξορία 205
 15. Ή 'Αρετούσα άνριέται τήν πρόταση του ρήγα του Βυζαντίου 207
 16. Όργή του ρήγα τής 'Αθήνας γιά τήν άρνηση τής 'Αρετούσας 223
 17. Ή 'Αρετούσα και ή Νένα στή φυλακή 225
 18. Ό Ρωτόκριτος δοηθά τά φουσατά τής 'Αθήνας 231
 19. Ό Ρήγας τής Βλαχιάς και ό ρήγας τής 'Αθήνας όρκίζονται 249
 20. 'Αρχίζει ή μονομαχία Ρωτόκριτου και 'Αριστου 263
 21. Μονομαχία Ρωτόκριτου και 'Αριστου έμπρός στήν 'Αθήνα 265
 22. Νεκρική πομπή γιά τόν 'Αριστο 271
 23. Ή 'Αρετούσα και ή Νένα βλεπόντων τό δαχτυλίδι του Ρωτόκριτου 275
 24. Τά πουλιά στή φυλακή τής 'Αρετούσας 297
 25. Ό Ρωτόκριτος πλύνεται μέ τό μαγικό ύγρο 305
313